RESULLER TEBLİĞDE VASITADIRLAR

Muhammed Ebu Said el-Yarbuzi

Bu risale iki kişi arasında cereyan eden bir münazarayı beyan etmektedir.

Şahıslardan birisi: "Allah ile bizim aramızda mutlaka bir vasıta (vesile) olması lazımdır. Çünkü biz vasıtasız olarak Allah'a vasıl olmağa muktedir değiliz" diyor. Diğer şahıs ise buna cevab vererek diyor ki: Alemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun.

RESULLER TEBLİĞDE VASITADIRLAR

Eğer vasıta (aracı) ile, Allah'ın emir (ve nehiy)lerini bize tebliğ eden kimseler (resuller ve ilim ehli) kasd ediliyorsa, bu söz hak ve doğrudur. Muhakkak ki insan oğlu, Allah'ın neleri sevip neleri sevmediğini, nelerden razı olup nelerden razı olmadığını, neleri emredip neleri yasakladığını, dostlarına ahirette ne gibi ni'metler, düşmanlarına da hangi cezayı hazırladığını bilemez. Ve gene, insan oğlu Allah'a lâyık olan güzel isimlerini ve yüce sıfatlarını aklıyla bulup ve anlayamaz, zira akıl bunu idrakten (kavramaktan) âcizdir. İşte bütün bunlar ve benzeri olan mes'eleler, ancak Allah'u Azze ve Celle'nin kullarına gönderdiği peygamberleri vasıtası ile bilinir. Binaenaleyh Allah'u Azze ve Celle'ye vasıl olma, gönderdiği resullerine i'man edip tabi olmakla mümkündür. Hidayete erdirip Allah'ın, derecelerini yükselterek dünya ve ahirette ikram ettiği kulları bunlardır. Peygamberlerin emir ve nehiylerine muhalefet edenler ise, melundurlar (Allah'ın rahmetinden kovulmuşlardır) resullerin kendilerine gösterdikleri doğru yoldan ayrılıp Rablerinden uzaklaşanlarda onlardır.

Allah'u Teala buyuruyor ki:

Ey Adem oğulları! Sizin içinizden, size âyetlerimi anlatan resuller gelince herkim ki (onları yalanlamaktan) sakınıp gidişatını düzeltirse, onlar için korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. Âyetlerimizi yalanlayıp (onlara uymayı) kibirlerine yediremiyenler ise cehennem ehlidirler, orada ebedi kalacaklardır. **A'raf 35/36**

Artık ne zaman benden size hidayet (kitab ve Peygamber) gelir de kim benim yolladığıma_ tabi olursa o ne sapıtır ve ne de bedbaht olur. Kim de benim zikrimden {kitabıma"Ve resûluma uymaktan) yüz çevirirse onun İçin de maişet sıkıntısı vardır. Ve biz onu kıyamet gününde a'mâ (kör) olarak hasrederiz. O, Rabbim neden beni a'mâ olarak hasrettin? Halbuki ben (dünyadayken) görüyordum, der. Allah'u Azze ve Celle de şöyle buyurur: (Evet) öyle idi sana âyetlerimiz geldi de sen onları unuttun (gereğince amel etmekten yüz çevirdin) işte bu gün? sen de öylece unutuluyorsun. **Tâha 123/126**

İbnu Abbas: Kur'ân-ı Kerim'i okuyan ve içindekilerle amel eden kimseyi Subhânehu ve Teâlâ sapıttırmamayı, ahirette bedbaht etmemeyi kefaleti altına aldı, buyurmuştur. Cehennem ehli hakkında Cenab'a Hak buyuruyor ki:

Her bir topluluğun cehenneme atılmasında (cehennemin) muhafızları onlara: Size bir korkutucu gelmemişmiydi? diye sorarlar. Onlar evet, doğrusu bize bir uyarıcı geldi, fakat biz (onu) yalanladık ve Allah hiç bir şey İndirmemiştir, siz büyük bir sapıklık içindesiniz demiştik derler. **Mülk sûresi 8/9**

Kâfirler bölük bölük Cehenneme sürülür. Oraya vardıklarında kapıları açılır; bekçileri onlara: Size içinizden Rabbinizin âyetlerini okuyan ve bu güne kavuşacağınızı ihtar eden peygamberler gelmedîmi? derler. Onlarda "Evet geldi, lâkin azâb sözü kâfirler üzerine gerçekleşmişti" derler. **Zumer sûresi 71**

Biz peygamberleri ancak müjdeci ve uyarıcı olarak gönderiyoruz. Kim inanır ve nefsini ıslah ederse onlara korku yoktur, üzülmeyeceklerdirde. Âyetlerimizi yalanlayanlara ise isyanlarından dolayı azâb dokunacaktır. **Enam sûresi 48/49**

Şübhe yok ki biz Nûh'a, ondan sonraki peygamberlere; İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlarına. İsa'ya- Eyyub'a, Yûnus'a, Harun'a, Süleyman'a vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. Davud'a da Zebur'u verdik. Peygamberlerden bir kısmını bundan evvel sana haber vermiştik, bir kısmından ise haber vermemiştik, Allah Musa ile konuşmuştur. Resullerden sonra insanların Allah'a karşı mazeretleri olmasın diye peygamberleri birer müjdeci ve korkutucu olarak yolladık. **Nisa sûresi 163/165**

Bu âyetlerin benzeri Kur'ân-ı Kerîm'de pek çoktur.

Bu husus, müslüman, yahudi ve hristiyanlar gibi bütün ehli edyanın ittifak ettikleri bir meseledir. Ya'ni bütün semavi din ehli Allah ile kullan arasında Allah'ın emir ve yasaklarını tebliğ edici olan peygamberlerden ibaret olan vasıtayı (abacıyı) (2) kabul ve isbât ederler.

Subhanehu ve Tea'la buyuruyor ki:

Allah u Azze ve Celle melekler ve insanlardan resuller seçer. **Hac sûresi 75**

Bütün ehli edyan'ın ittifakı ile bu vasıtaları (resulleri) kim inkar ederse kâfir olur. Cenâb-ı Hak'ın Mekke'de inzal buyurduğu: En'am, A'raf ve başında Elif lam râ, ha mim. Tâ sin gibi harfler bulunan ve benzeri sureler dinin Allah'a, resule ve ahiret gününe iman gibi temel esaslarını beyân ve ihtiva ederler. Subhanehu ve Teâlâ bu sûrelerde resulleri yalanlayan kâfirlerin hallerini ve onları nasıl helak ettiğini, peygamberlere ve onlara iman edenlere, nasıl yardım ettiğini beyân buyurmuştur.

Bu mevzuda Cenâb-ı Hak şöyle haber veriyor:

Andolsun ki; peygamber olarak gönderilen kullarımız hakkında geçmiş (de verilmiş) bir sözümüz vardır. Muhakkak onlar, behemehal muzafferdirler. Muhakkak bizim ordumuz, her halükârda gâlib olacakdır. **Saffat sûresi 171/173**

Şübhesiz ki biz, peygamberlerimize ve iman edenlere hem dünya hayatında hem de şâhidlerinde bulunacağı bir günde (kıyamet gününde) yardım edeceğiz. **Mu'min sûresi 51**

Subhânehu ve Teâlâ'nın da buyurduğu gibi bu vasıtalara (peygamberlere) itaat edilir, kendilerine uyulur ve ittiba edilir. Biz peygamberleri iznimiz ile sadece itaat edilsin diye yolladık. **Nisa sûresi 64**

Kim Peygambere itaat ederse Allah'a itaat etmiştir. **Nisa sûresi 80**

(Ey Resulüm!) deki, eğer Allah'ı seviyorsanız bana tâbi olunuz Allah'da sizi sevsin. **Al-i İmran sûresi 31**

(Peygambere) îman edenler, onu ta'zim edenler, ona yardım edenler ve O'nunla beraber, indirilen nura Kur'ân'a tâbi olanlar, işte felaha erenlerin ta kendileridir. **A'raf sûresi 157**

And olsun ki; sizden, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çok anan kimseler için Allah'ın Resulünde güzel örnekler vardır. **Ahzab sûresi 21**

RESULLER MENFAAT CELB EDEMEZLER

Eğer vasıta (vesile) ile menfaatleri celb, zararları def etmek için mutlaka bir vasıtanın lâzım olduğu kasd ediliyorsa, meselâ kulların rızıklandırılmasında, kendilerine yardım ve hidâyet edilmelerinde bir vasıtanın bulunması ve kulların bu menfaatlerini o vasıtadan istemeleri ve ondan bunları ümit etmeleri gibi bir vasıtanın lüzumu murad ediliyorsa bu çeşit vasıta edinme en büyük şirklerdendir ki Allah Teâlâ Mekke'lileri bundan dolayı kâfir ve müşrik saymıştır. Şöyle ki; onlar Allah'dan başka kendilerine dost ve şefaatçılar ediniyorlar, o dost ve şefaatçılann vasıtasıyla menfaatleri celb, zararlan defetmek istiyorlardı. Halbuki sadece Allah'ın izin vereceği kimsenin yine izin verdiği kimseye şefaat etmesi haktır.

Bu mevzuda Subhanehu ve Teâlâ şöyle buyuruyor:

O Allah ki, gökleri, yeri ve bunların arasında olanları altı günde yarattı, sonra da ARŞA İSTİVA etti. Sizin O'ndan başka hiç bir VELİNİZ (dostunuz) ve ŞEFAAT edeniniz yoktur. Artık düşünmüyor musunuz? **Secde sûresi 4**

Rablerinin huzurunda toplanacaklarından korkanları O'nunla (Kur'ân'la) uyar. (Zira) onlann Rablerinden başka ne veli'leri (dostları) ve ne de bir şefaatçıları vardır. **En'am sûresi 51**

(Ey Resulüm! Sen) onlara (Kur'ân'la) hatırlat (nasihat et) ki, bir kimse kazandığı (günah) yüzünden helake düşmeye görsün, artık (onun için) Allah'tan başka ne bir veli ne de bir şefaatçi vardır. **En'am sûresi 70**

(Ey Resulüm! Müşriklere) deki; (Allah ile kendi aranızda vasıta ve şefaatçi) zannettiklerinizi çağırın (yalvarın) onlar sizden her hangi bir zaran gideremiyecekleri gibi, (hayrı şerre, şerri hayra) değiştirme gücüne sahib değildir. Onların (vasıta ve şefaatçi edinerek) yalvardıklan da (Allah ile kendi aralarında vasıta ve şefaatçi edindikleri, medet dileyerek yardım istedikleri melekler, peygamberler ve salih kimselerde) Rablerine daha yakın olmak için vesile arayıp duruyorlar. (Gece namazı kılarak nafile oruç tutarak Allah'a daha çok yaklaşmağa çalışıyorlar.) O'nun rahmetini umuyorlar, O'nun azabından korkuyorlar, çünkü Rabbinin azabı korkulmağa değer. **îsra sûresi 56/57**

(Ey Resulüm! Müşriklere) deki; (Allah ile kendi aranızda vasıta ve şefaatçi edinerek fayda vereceğini) zannettiklerinize (istediğiniz kadar onlardan medet isteyin) yalvarın, onların ne göklerde, ne de yerde sahib oldukları zerre kadar bîr şey yoktur. Onların (vasıta ve şefaatçıların) bu ikisinde (yerde ve gökte) ortaklıkları olmadığı gibi O'nun (Allah'ın) bunlardan hiç bir destekçisi de yoktur. O'nun (Allah'ın) katında, kendisine izin verdiği kimselerden başkasının şefaati fayda vermez. **Sebe sûresi 22/23**

Seleften bir taife diyor ki:

Bir kısım kavimler Hz. İsa, Uzeyr ve meleklere yalvarıyorlardı. Allah'u Teâlâ meleklerin ve nebilerin (kaldı ki evliyaların) her hangi bir zararı defetmeğe ve (hayrı şer, şerri hayra) tebdil etmeğe muktedir olmadıklarını, bilakis meleklerin ve nebilerin Allah'a daha yakın olmağa çalıştıkları, onlann da Allah'ın rahmetini umduklarını ve azabından korktuklarını beyan buyurmuştur.

Beşerden hiç bir kimseye yakışmaz ki, Allah kendisine, Kitab'ı, hükmü ve peygamberliği versin de sonra o insanlara "Allah'ı bırakıp da bana kul olun (beni (t) vasıta ve şefaatçi edinin) desin, fakat öğrenmekte ve okuyup yazmakta olduğunuz kitab sayesinde (O'nun emir ve nehiylerine uyarak) Rabbaniler olun (der). Sizin melekleri ve peygamberleri (kaldı ki evliyaları ve salihleri) rabler edinmenizi de hiç emretmez. O, ya size, siz müslümanlar olduktan sonra hiç kâfirliği emreder mi? **Al-i İmran sûresi 79/80**

Böylece Subhanehu ve Teâlâ melekleri ve peygamberleri (kaldı ki salihleri) rab edinmenin küfür ve şirk olduğunu beyan etmektedir. Binâenaleyh, her kim melekleri ve peygamberleri Allah ile kendi arasında vasıta edinir; onlara yalvanr ve tevekkül eder, onlardan menfaat celbini ve zararların defini isterse; meselâ onlardan günahların afvını, kalblerin hidayeyete ermesini , sıkıntıların giderilmesini, yoksulluğun önlenmesini taleb eylerse, o kimse müslümanların icmaı ile kâfir olur.

Allah'u Zü'l-Celâl şöyle buyurmaktadır:

(Yahudiler, Hristiyanlar ve Arablar) Rahman evlad edindi dediler, O bu gibi sıfatlardan (evlad edinmekten) münezzehtir, hayır (evlad dedikleri melekler, Uzeyr ve İsa A.S.) onlar ikrama nail olmuş kullardır. O'nun (Rablerinin) sözünden dışarı çıkmazlar. O'nlar (melekler. Uzeyr ve İsa A.S.) Allah'ın emriyle hareket ederler. Önlerindekini de (geleceklerini) arkalarındakini de (geçmişlerini) O bilir. O'nlar Allah'ın razı olduğundan başkasına da şefaat edemezler. O'nun korkusundan titreyenlerdir. O'nlardan (melekler, Uzeyr ve İsa A.S. kaldı ki evliyalar ve salihler) kim ben Allah'dan gayn ilah'ım (gaybı bilirim, medet dileyene yardım ederim, kalblerine tasarrufum vardır) derse onu Cehennem'le cezalandırırız. İşte biz zalimleri böyle cezalandıracağız. **Enbiya sûresi 26/29**

Ne Mesih (İsa A.S.), ne de (Allah'a) en yakın olan melekler (kaldı ki evliyalar ve salihler) Allah'a kul olmaktan (sadece O'na yalvarmaktan, O'na güvenmekten ve O'ndan medet istemekten) geri durmazlar. Kim O'na kulluktan geri durur ve kibirlenirse (unutmasın ki Allah) onların hepsini (hesaba çekmek için) huzurunda toplayacaktır. **Nisa sûresi 172**

(Yahudiler, Hristiyanlar ve Arablar) Rahman evlad edindi dediler. Andolsun ki siz pek çok çirkin bir şey söylediniz. Neredeyse bundan (söyledikleri bu sözden) dolayı, gökler paramparça olacaktı, yer çatlayacak ve dağlar yıkılıp göçüverecekti. Rahman çocuk edindi iddialanndan ötürü olacaktı bunlar. Rahman'a çocuk edinmek yaraşmaz. Buna ihtiyacı yoktur. Göklerde ve yerde olan herşey (canlı ve cansız) yanlızca Rahman'a kul olarak gelecektir. Andolsun Allah onlan sayıp dökmüştür. Her biri kıyamet günü O'na tek başına gelecektir. **Meryem sûresi 88/95**

Kendilerine zarar ve fayda veremeyecek Allah'dan gayrına (evliyalardan şefaat istiyorlar, medet dileyerek) ibâdet ediyorlar ve sonra da bunlar (Lat, Uzza, Menat) bizim Allah katındaki sefaatçılarımız diyorlar. (Ey Resulüm!) Sende de ki; Allah'a göklerde ve yerde bilmediği şeyleri mi bildiriyorsunuz? Allah, onların ortak koştuklarından yüce ve münezzehdir. **Yunus sûresi 18**

Göklerde nice melekler vardır ki, onlann şefaatları bile hiç bir şeye yaramaz. Meğer (o şefaat) Allah'ın dileyeceği ve razı olacağı kimseler için izin vermesinden sonra ola. **Necm sûresi 26**

O'nun (Allah'ın) izni olmadan nezdinde kim şefaat edebilir ki. **Bakara sûresi 255**

Eğer Allah sana bir zarar dokundurursa, onu (zaran) kendisinden başka hiç bir defedîci yoktur. Eğer sana bir hayır da dilerse O'nun fadlını geri çevirebilecek hiç bir kuvvet yoktur. **Yûnus sûresi 107**

Allah, insanlar için rahmetinden her ne açacak olsa, artık onu kısıp-tutacak yoktur, her neyi kısar-tutarsa, artık onu da ondan sonra salıverecek yoktur. **Fatır sûresi 2**

(Ey Resulüm! Müşriklere) de ki; (bana) haber verin. Allah bana her hangi bîr zarar dilerse, sizin Allah'ı bırakıp da taptığınız (belaları defettiğine, hayrı celbettiğine ve günahlarınızı şefaatlarıyla Allah katında bağışlattıracağına inandığınız evliyalarınız Lafınız, Uzza'nız) O'nun bu zararım defedebilecekler mi? Yahut Allah bana bir rahmet dilerse, onlar O'nun bu rahmetini tutabilirler mi? De ki "bana Allah yeter" güvenip dayanacaklar da (tevekkül edecekler) ancak O'na (Allah'a) güvenip dayanırlar (tevekkül ederler). **Zumer sûresi 38**

Bu âyet-i kerimelerin benzerleri Kur'ân'da pek çok vardır.

ÂLİMLER PEYGAMBERLERİN VARİSLERİDİRLER

Peygamberlerden sonra İlim adamlarına gelince, bunları, peygamberler ile ümmet arasında, peygamberlerin getirdiği emirleri ve nehîyleri ümmet'e tebliğ eden ve öğreten, onları terbiye eden ümmet tarafından iktida edilen birer vasıta olarak kabul edip isbat eden kimseler bu inançlarında isabet etmişlerdir. Bu, din ve ilim adamları, bir mes'ele üzerinde aynı görüşe sahib oldukları zaman, bu İcma kafi bir hüccet olur. Çünkü onlar (ilim ehli) dalâlet üzere ittifak etmezler. Eğer din ve ilim adamları bir mes'elede ihtilaf ederlerse, o mes'eleyi Allah'ın Kitab'ına ve Resulünün Sünnetine havale ederler.

Çünkü, din ve ilim adamlarının hiç biri, fert olarak, mutlak surette ma'sum değildirler. Zira herkesin sözü kabule şa'yan olduğu gibi red'de olur, fakat Allah Resulünün sözü ise sadece Kabule şa'yandır red olunmaz. İlim ehli hakkında Allah Resulü S.A.V. şöyle buyuruyor.

Alimler peygamberlerin vârisleridir. Muhakkak ki peygamberler altın ve gümüş bırakmazlar, onlar yalnız ilmi miras bırakırlar. Kim o ilmi elde ederse büyük bir nasib elde etmiş demektir. Bu Hadis'i Ebu Davud 3641 ve İbnu Mâce (220) sahih bir senedle rivayet etmişlerdir.

Her kim, hükümdarlara yakın olan kimselerin, hükümdar ile halkı arasında vasıta oluşu gibi, ilim ehli, velileri ve salihleri Allah ile kulları arasında vasıta olarak kabul ve i'tikad ederse.... şöyle ki; kulların ihtiyaçlarını Allah'a onlar sunuyor ve Allah ancak kullarına onlar vasıtasıyla hidâyet ediyor ve rızık veriyor, halk onlardan, onlar da Allah'dan istiyorlar. Tıpkı, hükümdar nezdindeki vasıtalar hükümdara halktan daha yakın oldukları için, halkın ihtiyaçlarını hükümdarlardan kendileri istiyorlar. Halk da taleblerini bizzat padişahdan istememek için edeben vasıtalardan istiyor. Yahut da, vasıtalar hükümdarlara ihtiyaç sahibinden daha yakın ve sevgili olduğu için, vasıtalardan istek ve talebde bulunmayı daha faydalı buluyor. Her kim bu şekil üzere, Allah'la kulları arasında vasıtaların varlığını (lüzumunu) kabul ve İ'tikad ederse, o kimse kâfir ve müşrik olur. Şer'an tevbesini İstemek vacib olur. Tevbe ederse, kurtulur, değilse öldürülür.

Çünkü bu teşbihciler, Hakk'ı (yaratıcıyı) mahlûka ya'ni Allah'ı yaratıklara benzetip ve böylelikle Allah'a şirk koşmuş oluyorlar. Kur'ân-ı Kerîm'de bunları reddeden âyet'ler bu risaleye sığmayacak kadar çoktur.

MERDUD VASITALARIN ÇEŞİTLERİ

Hükümdar ile tebalan arasındaki vasıtaların varlığı şu üç şekilden birine dayanır.

Birinci şekil: Hükümdarın bilmediği halkın bir kısım ihtiyaçların vasıtaların hükümdarlara haber vermesi şeklinde olur. Her kim, melekler, peygamberler ve sair (evliyalar, salihler ve şeyhler gibi)leri haber verinceye kadar Allah kullarının hallerini bilmez derse, o kimse kâfir olur, çünkü bütün noksanlıktan münezzeh olan Allah, en gizli sırları da bilendir. Yerde ve gökte olan hiç bir şey O'na gizli değildir. O her şeyi işitir ve görür. O, ayn ayrı diller ile çeşitli ihtiyaçlarını dile getiren, bunları vermesi için Allah'a yalvarıp yakaran kullarının bütün seslerini işitir ve bilir. Birini dinlemek, O'nu aynı zamanda başkalannı dinlemekten alıkoymaz. İsteklerin çokluğu ve çeşitliliği O'nu yanıltmaz.

İkinci şekil: Hükümdar âciz olduğundan, yardımcı olmaksızın teb'asını idareden ve düşmanlarını defetmeğe muktedir değildir. Bu acz ve zelilliğinden dolayı, hükümdar için mutlaka bir takım yardımcıların olması lazım gelir. Halbuki Allah bundan münezzehdir.vO'nun ne bir yardımcıya ne de bir dayanağa ihtiyacı yoktur,velhasıl buda küfürdür.

Binaenaleyh Subhanehu ve Teâlâ buyuruyor ki:

(Ey Resulüm! Müşriklere) deki; (Allah ile kendi aranızda vasıta ve şefaatçi edinerek fayda vereceğini) zannettiklerinize (istediğiniz kadar onlardan medet isteyin) yalvarın, onların ne göklerde, ne de yerde sâhib oldukları zerre kadar bir şey yoktur. Onların (vasıta ve şefaatçıları) bu ikisinde (yerde ve gökte) ortaklıkları olmadığı gibi O'nun (Allah'ın) bunlardan hiç bir destekçisi de yoktur. **Sebe sûresi 22**

Ve deki; çocuk edinmeyen, mülkünde ortağı olmayan, aczinden ötürü bir veliye de ihtiyacı olmayan Allah'a hamd ederim ve onun için gereği gibi O'nu ulula. **İsrâ sûresi 111**

Bütün kâinatın ve kâinattaki külli sebeblerin yaratıcısı, Mâlik'i ve Rabbi O'dur. O, kâinattaki hiç bîr varlığa muhtaç değildir. Fakat bütün mahlukat ancak O'na muhtaçtır. Yardımcı ve dayanaklarına muhtaç olan hükümdarlar böyle değildir. Hakikatte hükümdarın yardımcı ve vasıtaları, mülk ve hükümranlıkta ortaklarıdır. Halbuki Allah'ın mahlûku üzerindeki hükümranlığında hiç bir şeriki ve ortağı yoktur. Allah şeriki olmayan yegâne hakiki Mabud'tur, mülk yalnız O'nundur. Hamdü sena yalnız O'nadır ve O herşeye kadirdir.

Üçüncü şekil: Hükümdar, hariçten bir başkası tahrik ve teşvik etmedikçe, teb'asına bir yardımda ve ihsanda bulunmayı arzulamaz ve düşünmez. Ve zaman ki, şerrinden sakındığı ve desteğine muhtaç olduğu bir kimse hükümdara nasihat ve ikazda bulunur, yol gösterirse; ancak o zaman halkın ihtiyaçlarına çâre bulmak üzere hükümdarın irâdesi faaliyete geçer. Ama bu hareket nasihat veren kişinin öğüdünden hükümdarın kalbinde hasıl olan bir merhamet de olabilir veya ona öğüt verenin ikazından meydana gelen bir korku da olabilir. Belki de sadece ikaz edenin hatırıda olabilir.

Allah ise her şeyin sahibi ve Rabbidir. O, kullarına annenin çocuğuna duyduğu şefkatten çok daha şefkatli ve çok daha merhametlidir. Her şey O'nun dilemesi ile olur, ancak O'nun istediği şey tahakkuk eder, istemediği hiç bir şey de olmaz. Allah kullarının bir kısmının başkalarına faydalı olmasını irade ettiği zaman, falan, filana yardımda bulunur, ona dua eder ve şefkat gösterir ve daha bir çok iyiliklerde bulunur. Bütün bunların yaratıcısı O'dur. O, yardım

edenin, dua yapanın ve şefkat gösterenin kalbinde, yardım, dua ve şefkat etme iradesini yaratan Allah'tır. Kâinatta hiç bir kimsenin, Allah'ı iradesinden başka bîr şey yapmaya zorlaması veya Allah'ın (haşa) bilmediği bir şeyi O'na öğretmesi mümkün olamaz. Kâinatta Allah'ın ümit beklediği veya (haşa) korktuğu hiçbir varlık mevcud değildir. Bundan dolayıdır ki Hazret'i Peygamber S.A.V.:

Sizden hiç biriniz "Allah'ım beni istersen affet, istersen bana rahmet eyle" demesin. Fakat istediğini azmetsin, zira Allah'ı zorlayıcı hiç bir kudret mevcud değildir, buyuruyor. Bu Hadis'i Buhari (7/153) ve Müslim rivayet etmiştir.

Binaen Subhanehu ve Teâlâ böyle buyurmuyor mu?

O'nun (Allah'ın) izni olmadan nezdinde kim şefaat edebilir ki. **Bakara sûresi 255**

O'nlar (melekler ve peygamberler kaldı ki sapihler) Allah'ın razı olduğundan başkasına şefaat edemezler. **Enbiya sûresi 28**

(Ey Resulüm! Müşriklere) deki; (Allah ile kendi aranızda vasıta ve şefaatçi edinerek fayda vereceğini) zannettiklerinize (istediğiniz kadar) yalvarın yakarın, onların ne göklerde, ne de yerde sahib oldukları zerre kadar bir şey yoktur. Onların (vasıta ve şefaatçılann) bu ikisinde (yerde ve gökte) ortaklıkları olmadığı gibi O'nun (Allah'ın) bunlardan hiç bir destekçisi de yoktur. O'nun (Allah'ın) katında, kendisine izin verdiği kimselerden başkasının şefaati fayda vermez **Sebe sûresi 22/23**

Bütün bunlardan anlaşılıyor ki, Allah'tan başka kendisine dua edilen ve istimdad istenilen kimselerin ne mülkü vardır ve ne de Allah'ın mülkünde ortaklıkları vardır. De de hiç birisi Allah'ın yardımcısı durumundadır. Şefâatlan Allah'ın izin verdiklerinden başkasına da fayda vermez Hükümdarlar ise böyle değildir. Hükümdarın nezdinde şefaat eden kimsenin bazen müstakil mülkü vardır ve bazen de mülkte hükümdarın ortağıdırlar..Bazen mülkün idaresinde hükümdarın yardımcısı, bazen de hükümdarın istinâd ettiği kuvvet durumundadır.

Bu şefâatçılar, hükümdarın huzurunda, ne hükümdardan ve ne de bir başkasından izin almadan şefaatçilik yaparlar. Hükümdar bu şefâatçılara bazen ihtiyacı olduğu için şefâatlannı kabul eder, bazen korktuğu için bazen de, hükümdara daha evvelce yapmış oldukları bir iyiliğin ve ihsanının karşılığı, mükâfat ve borç olarak kabul eder. Hatta hükümdar karısının ve çocuğunun şefaatini bile kabul eder. Çünkü, hükümdar karısına ve çocuğuna muhtaçtır. O kadar ki, karısı ve çocuğu kendisinden yüz çevirse bundan zarar görür. Hükümdar kölesinin dahi şefaatini kabul eder. Çünkü, eğer kabul etmezse kendisine sadık kalmayacağından ve zararına çalışacağından korkar.

Kulların bir kısmının diğer bir kısım nezdindeki şefâatlannm hemen hemen hepsi bu cinstendir. Kullardan biri diğerinin şefaatini, mutlaka ya bir şeye tamah gösterdiğinde, ya da bir şeyden korktuğundan kabul eder. Halbuki, Allah'u Teâlâ ne bir kimseden menfaat bekler, ne tamah sahibidir, ne kimseye muhtaçtır ve ne de bir kimseden korkar. O mutlak zengin ve mutlak güç sahibidir.

İyi bilin ki, göklerde ve yerde kim (ne) varsa hepsi Allah'ındır. Allah'tan başka ortaklan (ilahlara) ya'ni meleklere, peygamberlere ve salihlere) dua ederek ibadet edenler; sadece zanna uyanlardır. Onlar ancak tahminde bulunuyorlar. **Yûnus 66**

Müşrikler şefaat saydıkları şeyler cinsinden şefaatçılar ediniyorlar. Bu hususta Kur'ân-ı Kerîm şöyle buyuruyor:

Kendilerine zarar ve fayda veremeyecek Allah'dan gayrına (evliyaları şefâatçılar edinerek medet diliyorlar) ibadet ediyorlar ve sonrada bunlar {Lat Uzza ve Menat) bizim Allah katındaki şefâatçılarımız diyorlar. (Ey Resûlüm! sende) de ki Allah'a göklerde ve yerde bilmediği şeylerimi bildiriyorsunuz? Allah onların ortak koştuklarından yüce ve münezzehdir. **Yûnus 18**

O vakit, Allah'ı bırakıb da O'na (Allah'a) yakınlık peyda etmek için edindikleri ilahlar (Lat Uzza ve Menat) kendilerine yardım etmeli değil miydi? Bilakis (ilahları) onlardan uzaklaştılar. Bu, onların yalanı ve uydurup durdukları şeylerdir. **Ahkaf 28**

Allah'a Azze ve Celle de müşriklerin şöyle dediklerini haber verdi. İyi biliniz kî sirksiz (bir İbâdetin yapıldığı) din Allah'ın (istediği) dinidir. Allah'dan gayrı kendilerine "EVLİYA" (dost)lar edinenler (e neden bunlara Lat, Uzza ve Menat'ı evliya ve şefaatçılar edinerek ibadet ediyorsunuz diye sorulduğunda) biz onlara ibâdet etmiyoruz sadece bizi daha çok Allah'a yaklaştırsınlar diye onları dost (vasıta)lar ediniyoruz derler. **Zumer 3**

(Tek Rabbiniz olan Allah) sizin, melekleri ve peygamberleri (kaldı ki evliya ve salihleri) rabler edinmenizi emretmez. O (Rabbiniz olan Allah) size müslüman olduktan sonra hiç kâfirliği emreder mi? **Al-i İmran 80**

BATIL VE SAHİH OLAN ŞEFAAT

Deki: Allah'tan başka (sizden kötülüğü giderip iyiliği celb edeceklerini) zannettiğiniz (melekleri, peygamberleri, veli ve salihleri) çağırın; sizin bir sıkıntınızı gidermeğe ve ya onu değiştirmeğe onlann güçleri yetmez. Onların (müşriklerin kendilerine yardım etmek için) yalvardıkları da (melekler, peygamberler ve salihlerde) hangisi Rablerine daha yakın olacak diye (bizzat) vesile arayıp duruyorlar. O'nun rahmetini umar, azabından korkarlar. Zira Rablerinin azabı (hakikaten) kormağa değer. **İsra 56/57**

Bu son âyette Subhanehu ve Teâlâ; Allah dan gayrı dua ve istimdat edilen varlıkların (meleklerin, peygamberlerin ve salihlerin) hiç bir zararı kaldıramayacaklarını ve tebdil edemiyeceklerini onların da Allah'dan yardım beklediklerini, azabından korktuklarını ve onlarında, kendilerini vesile edinerek dua ve istimdat edenler gibi Allah'a yaklaşmaya çalıştıklarını haber vermektedir. Böylece Cenab-ı Hak müşriklerin, melekler ve peygamberler hakkında ileri sürdükleri dua ve İstimdat etme ve onları şefaatçi edinme telakkisini redd etmekte ve yasaklamaktadır. Ancak izin verilen şefaat müstesnadır.

Şefaat ise bir çeşit duadır. Şübhe yoktur ki insanların birbirleri için olan duaları faydalıdır. İnsanların birbirlerine dua etmeleri Allah'ın emridir. Fakat, şefaat ve dua eden kimse, ancak Allah'ın kendisine bu hususta izin verdiği kimseler için dua ve şefaatta bulunabilir. Müşriklere şefaat etmek, onlann Allah'dan affını istemek gibi, yasaklanmış olan şefaat ve duayı yapmaz.

Subhanehu ve Teâlâ bu mevzuda şöyle buyuruyor:

Cehennemlik oldukları anlaşıldıktan sonra, akraba bile olsalar, (Ebu Tâlib gibi Peygamberin amcası da olsa) artık müşrikler için mağfiret dilemek Peygamber ve mu'minlere yaraşmaz. İbrahim'in babası için mağfiret dilemesi ise, sadece ona verdiği bir sözden ötürü idi.

(Babasının) Allah'ın düşmanı olduğunu anlayınca ondan uzaklaştı. Doğrusu İbrahim çok içli ve yumuşak huylu idi. **Tevbe 113/114**

Cenab-ı Hak münafıklar hakkında da şunlan buyuruyor:

(Ey Resulüm!) O'nlar (münafıklar) İçin, bağışlanma dilesen de dilemesen de bîrdir. Allah onlan bağışlamayacaktır. **Münâfikûn 6**

Subhanehu ve Teâlâ'nın Peygamber S.A.V. i müşrik ve münafıkların affını dilemekten menettiğini ve onları affetmiyeceğini haber verdiği Kur'ân ve sahih hadis'lerde varid olmuştur. Şu âyet-i kerime'lerde olduğu gibi:

Muhakkak ki Allah'u Azze ve Celle kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz; (ama) şirkten gayrisini istediği kimse için bağışlar. **Nisa 48**

Onlar (münafıklar) dan Ölen kimsenin namazını sakın kılma, (dem veya ziyaret için) mezan başında durma. Çünkü onlar Allah ve Resulünü inkâr ettiler, onlar fâsık kimseler olarak öldüler. **Tevbe 84**

Rabbinize gönülden ve gizlice yalvarın. Doğrusu Allah (duada) haddi aşanları sevmez. **el-A'raf 55**

Yukarıdaki son âyet duada haddi tecavüz etmeyin demektir. Cenâb-ı Hak'ın yapmayacağı şeyi istemek, duada haddi teavüz etmek demektir.

Meselâ: Peygamberlerin derece ve makamlarını istemek ve müşriklerin affını talabetmek ve benzeri dualar. Ve ya, içerisinde küfre, isyan ve fişka yardım etmesini istemek gibi veyahut içinde Allah'a karşı bir günah bulunan dua gibi. Cenâb-ı Hakk'ın şefaat etmeye izin verdiği şefaatçinin duadaki şefaati, içerisinde günah bulunmayan bir duadır. Eğer onlardan biri kendisine layık olmayan bir dua ederse, onda ısrar etmezler. Çünkü onlar caiz olmayan fiil üzerinde ısrar etmekten masumdurlar, nuh A.S. in duası ve Allah'u Azze ve Celle'nin cevâbı gibi. Nuh A.S. Rabbine (yalvararak) seslendi. Ey Rabbim! Şübhesiz oğlumda benim ailemdendir. Doğrusu senin va'din haktır. Sen hükmedenlerin en iyi hükmedenisin. **Hud 45**

(Allah da şöyle) buyurdu: Ey Nuh! O kat'iyyen senin ailenden değildir. Çünkü o (nun işlediği) amel salih olmayan (kötü) bir iştir. O halde bilmediğin bir şeyi benden isteme. Seni cahillerden olmaktan ikaz ederim. **Hud 46**

(Nuh) Ey Rabbim! dedi. Ben bilmediğim şeyi senden istemekten sana sığınırım. Eğer beni yargılamaz ve esirgemezsen hüsrana düşenlerden olurum. **Hud 47**

ESBABIN MİKDARI

Allah'u Teâlâ'ya dua eden ve şefaat dileyen herkesin bu dua ve şefaati, ancak Allah'u Azze ve Celle'nin kazası, kaderi ve dilemesi ile olur. Duaya icabet eden, şefaati kabul buyuran O'dur. Sebebi ve neticeyi yaratan O'dur. Dua da, Allah'ın takdir buyurduğu sebeblerden biridir. Gerçek böyle olunca sebeblere yönelmek, sadece onlara güvenmek TEVHİD inancına göre şirk sayılır. Sebebleri yok etmek, sebebi sebeb yapmaktır ki, bu akıl eksikliğidir. Çünkü, sebeblerden tamamen uzaklaşmak ŞERİATTA çirkin görülen bir şeydir.

Kulun üzerine vâcib olan; tevekkülünü, İstemesini, dua ve rağbetini yalnız Allah'a yöneltmesidir. Allah'u Teâlâ, ona sebeblerden, halkın duasından ve şefâatından dilediğini takdir ve nasib buyurur.

Derece ve makamı yüksek olanın kendisinden aşağı olan için, derece ve makamı aşağı olanı kendisinden yüksek olan için dua eylemesi caiz ve meşrudur.

Peygamberlerden dua ve şefaat taleb edilmesi gibi... Hasıl ashabi kiram Allah Resulü S.A.V. den yağmur için dua ve şefaat istemişlerdir. Allah Resulü S.A.V. den sonra Hz. Ömer R.A. ve müslümanlar Peygamberlerin amcası Abbas R.A. la da aynen böyle istiska (yağmur) talebinde bulunmuşlardı.

İnsanlar kıyamet günü Allah Resulü S.A.V. ve diğer peygamberden şefaat taleb edeceklerdir. Muhammed A.S.V. şefaatçılann efendisidir. O'nun kendisine mahsus şefaati vardır. Bununla beraber; Sahih-i Müslim de Hz. Peygamberin:

"Ezan okuyan müezzini duyduğunuz zaman siz de onun söylediklerinin aynısın tekrarlayın, sonra bana salat getirin, kim bana bir selat getirirse Allah ona on misli ile mukabele eder. Sonra Allah'tan benim için VESİLE'yi İsteyin." VESİLE Cennette bir derecedir ki, Allah'ın kullarından bir tek kula nasib olacaktır. Ümid ediyorum ki ben o kul olayım. Kim Allah'tan benim için "VESİLE'yi isterse kıyamette şefaatim ona helal olur' buyurduğu sabittir.

Hz. Ömer R.A. Ömre yapmak İstediğinde Allah Resulü S.A.V. e veda ederken ona (Ömer'e) ey kardeşim beni de duandan unutma buyurmuştur. Ebû Davud

Böylece Hz. Muhammed S.A.V. ümmetinden kendisine dua etmesini istemiştir. Fakat bu istek, ümmetin talebleri cinsinden değildir. Bu, ümmetin amel ettiklerinde ve sevab kazandıkları diğer emirlerde olduğu gibi. Peygamberin ümmetine vermiş olduğu emirdir. Allah Resulü S.A.V. de, emirleri ile amel eden ümmetinin kazandığı ecir kadar sevab ve mükafat ihsan buyurulur. Bu hususta bir hadis-î şerifde:

'Bir kimse hidayete çağırsa, da'vetîne uyan kimselerin ecri kadar kendisi de mükafata nail olur. Onlann ecirlerinden de bir zerre eksilmez. Veya sapıklığa da'vet etse, da'vetine uyanların kazandığı günah kadar kendisi de günah kazanır. Onlann günahlarından da bir şey eksilmez. Allah Resulü S.A.V. ümmetini hidayete da'vet etmektedir. Binaenaleyh da'vetine uyanların kazandığı sevab kadarda Peygamberimiz mükafat ve ecre nail olur. İşte böyle de ümmet'i Allah Resulüme salavat getirdiği zaman da böyledir. Peygambere bir salavat getirene Allah on misli ile mukabele eder. Hz. Peygamberde o salavatı getirenlerin ecri kadar mükafat ihsan edilir ki, bu Allah'ın ona bir ni'metidir.

Sahih bir hadis-i şerifde 'Müslüman birisinin yanında olmayan bir müslüman kardeşi için yaptığı dua da müstecabtır. Cenâb-ı Hakk ona yanıbaşında bir melek ta'yin eder, müslüman kardeşi için her dua edişinde o me'mur melek "âmin bir o kadar da senin için der" buyurmuştur. Müslim 2733

Diğer bir rivayette 'en çok kabul olunan dua yanında olmadığı halde bir başkası için yapılan duadır' denilmiştir. Ebû Dâvud 1535

Her ne kadar dua eden, dua edilen değilse de, başkası için yapılan dua, hem hakkında dua edilen kimseye, hem de duayı yapan kişiye menfaat temin eder. Mü'minin, diğer mü'min kardeşi için hayırlı duası, hem ona ve hem de kendisine fayda verir. Bir kimse diğer bir

kimseye "bana dua et' dese ve bununla ikisinin de menfaatlanmasını kasteylese, takva ve iyilik üzerine birbirleriyle yardımlaşmış olurlar. Duayı isteyen diğerini uyarmış ve ikisine de fayda verecek bir hayra önayak olmuştur. Dua etmesi istenen kişi de, ikisine de menfaat sağlayacak fiili yapmıştır. Bir kimse başkasına iyilik ve takva ile emrettiği zaman, emre uyan fiiline mukabil sevab alır, emreden de, yukarıda izah edildiği gibi hayra çağırdığı için emrine uyanın ecri kadar mükâfat kazanır.

Bilhassa, kulun emrolunduğu dualarda, Cenâb-ı Hakk şöyle buyuruyor:

(Ey Resulüm!) Kendi günahına ve mü'min erkeklerle mü'min kadınlara mağfiret dile. **Muhammed 19**

Zikri geçen âyette Sübhânehu ve Teâlâ Resulü S.A.V. e mü'minler için istiğfar etmesini emrediyor ve sonra şöyle buyuruyor:

Eğer onlar, nefislerine zulmettikleri (günah işledikleri) zaman sana gelseler de günahları için Allah'dan mağfiret dileseler. Peygamber de kendileri için afv isteseydi, elbette Allah'ı tevbeleri ziyâde Kabul edici ve çok esirgeyici bulacaklardı. ., ' **Nisa 64**

Yukarıdaki âyette Sübhânehu ve Teâlâ'mü'min erkekljve kadınların günahlarına mağfiret dilemelerini ve Hz. Peygamberin onlar için istiğfar iyiemaggı^ zikrediyor. Zira, Allah Resulü S.A.V. İn ümmet'i için istiğfan Allah'ın emirlerindendir. Cenâb-ı Hakk Resûlü'ne mü'min erkek ve kadınların günahlarının bağışlanması için af dilemesini bizzat İstiğfar eylemesini emretmiştir.

Allah hiç bir mahlûka diğer bir mahluktan birşey istemesini emretme mistir. Allah'ın böyle bir emri yok. fakat mü'minlere birbirleri için dua etmeyi vacib veya müstehab olarak emretmiştir. O emri yerine getirmek Allah'a ibâdet ve taâttır. Allah'a yakınlık sebebi ve failine salah ve basenedir.

Başkasına dua etmek ve hayır istemek, Allah'ın o kimseye en büyük ihsanı ve in'amıdır. Belki de o isteyiş, Allah'ın kullarını hakiki iman'a götürecek olan, ni'metlerinin en büyüğüdür. İman; kavl ve ameldir. Taat ve hasenatla ziyadeleşîr. Kul hayırlı amelini çoğalttıkça imanda ziyadeleşir.

İşte bu Fatiha suresindeki "kendilerine ni'met ihsan ettiklerinin yoluna" ve nisa süresindeki "Kim Allah'a ve Resulüne itaat ederse işte onlar Allah'ın kendilerine ni'met ihsan ettikleriyle beraberdirler.' **Nisa 96**

Din ni'meti olmaksızın yalnız dünya ni'meti hakiki bir ni'met midir, yoksa değilmidir? Bu konuda asrımızın âlimlerinden ve diğerlerinden iki meşhur görüş vardır. Hakikat şudur ki, yalnız dünya ni'meti her ne kadar bir yönden tam bir ni'met değilse de, diğer yönden gene bir ni'mettir.

İstenmesi gereken dini ni'metlere gelince, onlar, vacib ve müstehab gibi Allah'ın emirleridir. Bunlar bütün müslümanların ittifakı ile taleb edilmesi lazım gelen hayırlardır. Ehl-i sünnet'e göre, hakiki ni'metler, bu dînî ni'metlerdir. Çünkü, Ehl-i sünnete göre, Allah kullarına hayırlı işleri yapmaları ile ni'metlendirmiş ve ihsan etmiştir. Kaderiyyeye göre ise, Cenâb-ı Hakk yalnız kullara onunla iyilik veya kötülük yapmaya müsaid olan kudreti bahşetmekle ni'met vermiş ve ihsan eylemiştir.

Buradaki maksadı Sübhesiz Allah u Azze ve Celle hiçbir mahluka diğer bir mahluktan istemesini emretmemiştir. Ancak o mahluk için bir maslahat olursa o müstesna olur. Bu maslahat da ya vacib ya da müstehab olur. (Yukarıdaki zikredilen dua isteme veya iyiliği emretme gibi) Allah'u Azze ve Celle, kuldan bundan başkasını dilemez.

Gene burada kasdımız şudur ki: Kim hükümdar ile teb'ası arasında bulunan vasıtalar gibi. Allah ile kullan arasında vasi talar «tanır ve kabul ederse, o kimse müşrik olur. Bu (şekildeki bir inanç) Allah'tan gayr-ı ilahlara ibâdet eden müşriklerin dinidir.

Nitekim müşrikler "Bu heykeller peygamberlerin ve salih kimselerin temsilleridir. Bunlar bizim ile Allah arasında vasıta ve vesilelerdir. Bunların vasıtasıyla bizler Allah'a yaklaşıyoruz" diyorlardı.

Sübhânehu ve Teâlâ'nın hristiyanlarda tenkid etmiş olduğu şirk'de bu idi. Binâenaleyh şöyle buyurdu.

(Yahudiler) hahamlarını (hristiyanlar) ruhbanlarını ve Meryem'in oğlu Mesih'i Allah'dan gayrı rabler edindiler. Halbuki onlar da, ancak bir tek İlah'a ibâdet etmekle emrolunmuşlardı. O'ndan başka hiç bir İlah yoktur ve müşriklerin ortak koştukları şeylerden de tamamen münezzzeh'tir. **Tevbe 31**

{Ey Resulüm!) Kullanm sana benden sorduklarında, muhakkak ki ben çok yakınımdır; bana dua edince, dua edenin duasını kabul ederim. O halde onlar da benim da'vetime koşsunlar ve bana da hakkiyle iman etsinler ki, doğru yola ulaşmış olsunlar. **Bakara 184**

Ya'ni; emir ve yasaklarla onlara çağnda bulunduğum zaman davetime icabet etsinler ve bana' iman etsinler. Ben de onların isteklerine, yakarışlarına, dualarına ve çağrılarına icabet ederim demektir.

O halde (işlerinden) boşaldığın zaman uğraş (ibâdetle meşgul ol) kalk yorul. Ve yalnız Rabbine rağbet et (sarıl). **İnşirah 7-8**

Denizde boğulma korkusunun şiddeti, size geldiği zaman, Allah'dan başka yalvardıklarınız (vasıtalar edindikleriniz hatırınızdan) kaybolur; yalnız O'na (Allah'a) yalvarırsınız. Fakat (Allah) sizi kurtanp karaya çıkarınca da (Allah'ı birlemekten) yüz çevirirsiniz. İnsan pek nankördür. **İsra 67**

Yoksa, sıkıntıya düşen kimse, dua ettiği zaman, onun duasını kabul edip fenalığı gideren, sizi yer yüzünün sakinleri kılan, Allah ile bir başka ilah mı var? Siz ne kıt düşünüyorsunuz. **Neml 62**

Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'ndan ister. O her gün bir hal üzeredir. **Rahman 29**

Sübhânehu ve Teâlâ Kitab'ında tevhidin bütün esaslarını pek açık bir şekilde beyan buyurmuş ve şirkin bütün kollarını budayıp atmıştır. Tâ ki, hiç bir kimse Allah'tan başka hiç bir şeyden korkmasın, O'ndan başkasından ümit beklemesin ve Ondan gayrı hiçbir kimseye tevekkül etmesin.

İnsanlardan korkmayın; benden korkun. Benim âyetlerimi bir kaç kuruş menfaat karşılığında değişmeyin. (Satmayın.) **Maide 44**

İşte o şeytan, ancak kendi dostlannı korkutur, inanmışsanız onlardan korkmayın. Benden korkun. **Al-i İmran 175**

Kendilerine: "Ellerinizi savaştan çekin, namaz kılın, zekat verin" denenleri görmedin mi? Onlara savaş farz kılındığında, içlerinden bir takımı, insanlardan, Allah'tan korkar gibi, hatta daha çok korkarlar. **Nisa 77**

Allah'ın mescidlerini sâdece, Allah'a ve âhiret gününe inanan, namaz kılan, zekat veren ve ancak Allah'tan korkan kimseler onanr. **Tevbe 18**

Allah'a ve Peygambere itaat eden, Allah'tan korkan ve O'ndan sakınan kimseler, işte onlar kârda olanlardır. **Nur 52**

Bu âyette aynyeten itaatin yalnız Allah'a ve Resulüne yapılması lâzım geldiğini anlatır. Haşyete gelince, o da, yalnız Allah'a karşı duyulur: Subhânehu ve Teâlâ buyuruyor.

Eğer onlar, Allah ve Resulünün kendilerine vermiş oldukları şeylere razı olsalar ve "Allah bize yeter, O ve yakında lütfü kereminden verir ve Resulü de, (verir). **Tevbe 59**

Buna benzeyen bir başka âyette de şöyle buyuruyor.

İnsanlar onlara: "Düşmanlarınız olan insanlar size karşı bir ordu topladılar, onlardan korkun" dediler. Bu onların imanını artırdı da: "Allah bize yeter, O ne güzel Vekil'dir!" dediler. **Al-i İmran 173**

Allah Resulü S.A.V. de ümmetine bu TEVHİD anlayışını ilka ediyor ve Allah'ın kullarını O'nu şirk koşmaktan kurtarmaya çalışıyordu. Hz. Muhammed'in bu hassasiyeti "LA İLAHE İLLALLAH" (Allah'tan başka ilah yoktur) lafzının muktezasını gerçekleştirmek içindi. Çünkü, "İLAH"; KALELERİN KEMÂL'İ MUHABBETLE, TA'ZİM'LE, SON DERECE İHTİRAM VE İKRAM İLE, SONSUZ BİR KORKU VE NİHAYETSİZ BİR ÜMİTLE BAĞLANDIĞI, VE KULLUK ETTİĞİ ŞEY DEMEKTİR". Hatta o kadar ki; bir kısım kimseler, kendisine Allah ve sen istersen dedikleri vakit: Hayır böyle demeyin "Allah isterse ve sonrada sen istersen deyin buyurmuştur. Bir zaman birisi Allah Resulü S.A.V.'e, Allah ve sen istersen der, Allah Resulü S.A.V. de beni Allah'a eş mi tutuyorsun? bir daha tek olan Allah isterse de buyurmuştur.

Başka bir hadis'i şerif'de "Kim yemin etmek istiyorsa Allah adına yemin etsin, değilse sussun" buyurdu. Bir başka hadis-i şerifde kim Allah'tan başkası adına yemin ederse Allah'a şirk koşmuştur" buyurdu. İbnu Abbas'a; "İstediğin zaman Allah'tan iste... Yardım istediğinde Allah'tan yardım iste. Kalem'in mürekkebi kurumuştur, sen karşılaştığın şey ilesin. Bütün mahlûkat sana fayda vermek için toplansalar, Allah'ın senin için yazdığından başka bir şey olmaz. Oene bütün mahlûkat sana zarar vermek için toplansalar Allah'ın sana yazdığından başka zarar veremezler" buyurmuşlardır.

Oene Allah Resulü S.A.V. "Hristiyanlar'ın Meryem oğlu İsa'yı uçurdukları (sevgide aşırı gidip Rab edindikleri) gibi siz de beni uçurmayın. Ben ancak bir kulum. Binaenaleyh bana Allah'ın kulu ve "Resulü deyin' buyuruyor. Ve Cenâb-ı Hakka "Allah'ım beni kabrimi İbâdet edilen bir put haline getirme" diye dua ediyor ve arkasından ümmetine, "Kabrimi (ziyaretlerinizle) bayram yeri haline getirmeyin, sadece bana salavat getirin. Siz nerede olursanız olunuz satavatınız bana tebliğ olunur, buyurarak ikazda bulunmuştur. Resûlullah S.A.V. hastalığı sırasında "Peygamberlerin kabirlerini mescidler haline getiren yahudi ve

hristiyanlara Allah la'net etsin" buyuruyor. Ümmetini, yahudi ve hristiyanların yaptığı bu işten sakındırıyordu. Aişe R.A. "Eğer bu hadis olmasaydı Rasûlullah'ın kabrini genişletirdim. Fakat o, kabrinin mescid yapılmasını yasakladı" diyor.

Bu geniş bir mevzudur. Her ne kadar mü'min kişi. Allah'u Azze ve Celle'nin her şeyin Rabbi ve Mâlik'i olduğunu biliyor ve Allah'ın yarattığı sebebleri inkâr etmiyor, yağmuru bitkilerin yetişmesine sebeb yaptığını Bakara'da buyurduğu gibi, Allah'ın aökten indirip veri ölümünden sonra diriltti̇ği suda, her türlü canlıyı orada yaymasında (ibret alınacak misaller vardır). **Bakara 164**

Ve güneşle ay'ı onlar ile meydana getirdiği şeylere şefaat ile duayı takdir edeceği şeylere sebeb kıldığını. Meselâ; müslümanlann cenaze namazı: kılmalarını Cenâb-ı Hakkın o cenazeye rahmet eylemesine bir sebeb teşkil ettiğini, ayrıca cenaze namazı kılanların da sevablandığını biliyor ve inkâr etmiyorsa da...

Sebeblerde üç hususun varlığını iyice bilmek lazımdır:

Birincisi: Muayyen bir sebeb, istenileni yalnızca karşılamaz, belki daha başka sebeblerinde bulunması gerekir. Bununla beraber, o matlûbun husule gelmesine bazı engeller vardır. Eğer Allah, sebebleri tamamlamaz ve engelleri defetmez ise maksûd hasıl olmaz. Allah'ın dilediği şey mutlaka meydana gelir, insanlar istemese de.,. İnsanların istediği ancak Allah'ın irade buyurmasıyla husule gelir.

İkincisi: Bir şeyin diğer bir şeye sebeb olduğuna i'tikad etmek, ancak onu iyice bilmekle olur. Bilmeden ve şeriata muhalif olarak bir şeyi diğerine sebeb tanıyan kişi batıla i'tikad etmiş olur.

Meselâ; nezrin (adak'ın) belaları defetmeye, ni'metleri husule getirmeye sebeb olduğunu zanneden kimse gibi... Çünkü sahih bir hadis'de şöyle varid olmuştur.

İbnu Umer R.A.'dan, (şöyle dedi:) Allah Resulü S.A.V. neziMen (adak adamaktan) nehyetti ve: Muhakkak ki adak adamak hiç bir hayrı getirmez. Ancak (adak sebebiyle) cimriden (ma!) çıkartılır, buyurdu. Müslim 1639

Üçüncüsü: Dini amellerden herhangi birisi ancak meşru olan birşeye sebeb teşkil eder. Çünkü, ibadetler tevkif üzere mebnidirler, sabittir değiştirilemez.

Binaenaleyh (ibâdet adına dondurulmuştur) insanın Allah'tan başkasına dua ve istimdat ederek Allah'a şirk Koşması caiz olmaz. İnsan her ne kadar bazı arzularının husulüne sebeb zanneylese de...

Bundan dolayıdır ki, şeriata muhalif bid'atlarla Allah'a ibâdet edilemez. Her ne kadar bu ibadet doğru zannedilse de... Çünkü, insan Allah'a şirk koştuğu zaman şeytanlar o kişiye bazı işlerinde yardım ederler. Nitekim, küfür, fısk ve isyan ile de insanın bazı arzulan hasıl olabilmektedir.

Fakat bunlar helal olmaz. Zira bununla meydana gelen fesad ondan elde edilen maslahattan çok daha büyüktür. Allah Resulü S.A.V, de; Maslahatları tahsil ve ikmal etmek, fesadları kaldırmak ve azaltmak için gönderilmiştir.

Allah'ın emrettiklerinin maslahata uygun ve faydalı olduğu kabul ve tercih edilir. Bu cümleleri şu sahifelere sığmayacak kadar genişletmek mümkündür.

Herşeyin doğrusunu Allah' daha iyi bilir.
NAMUR 9/1/1991 Ebu Said Yarpuzlu